

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2006-2007

31 mei 2007

ONTWERP VAN DECREET

**houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 2007**

VERSLAG

**namens de Subcommissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid
uitgebracht door de heer Stefaan Sintobin
aan de Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw,
Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Jos De Meyer.

Vaste leden:

de heren Stefaan Sintobin, Frans Wymeersch;
de heer Jos De Meyer, mevrouw Tinne Rombouts;
de heer Jacky Maes, mevrouw Els Robeyns;
de heren Karlos Callens, Jul Van Aperen.

Toegevoegde leden:

de heer Jef Tavernier;
de heer Mark Demesmaecker.

Zie:

19-A (2006-2007)

- Nr. 1: Ontwerp van decreet + Bijlagen
- Nr. 2-A: Verslag namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken, Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Decreetsevaluatie
- Nr. 2-B: Verslag namens de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand
- Nr. 2-C: Verslag namens de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme
- Nr. 2-D: Verslag namens de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
- Nr. 2-E: Verslag namens de Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie

Zie ook:

12 (2006-2007)

- Nr. 1: Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

17 (2006-2007)

- Nr. 1-A: Algemene toelichting
- Nr. 1-B: Toelichting per programma + Addendum
- Nr. 1-C: Meerjarenbegroting

18 (2006-2007)

- Nr. 1: Ontwerp van decreet

20 (2006-2007)

- Nr. 1: Verslag van het Rekenhof

DAMES EN HEREN,

De Subcommissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid besprak op 15 mei 2007 het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2007.

1. Toelichting door de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid

De heer *Yves Leterme*, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, geeft toelichting bij de aanpassing van de begroting 2007.

Zonder in euforie te vervallen, kan volgens de minister-president worden gesteld dat na jaren van voedselschandalen en slechte prijsvorming de Vlaamse landbouwsector globaal genomen vandaag terug in de lift zit. Onder meer als gevolg van de autocontroles in het kader van het Federaal Voedselagentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV) en allerlei privévoedselkwaliteitssystemen behoort ons voedsel op dit moment bij de best gecontroleerde in de wereld. Dit is een concurrentieversterkend element.

Bovendien evolueert de prijsvorming van de meeste land- en tuinbouwproducten momenteel in positieve zin. Op de wereldmarkt scheren bijvoorbeeld graanproducten hoge toppen, mede als gevolg van de wereldwijde aandacht voor biobrandstoffen. Voor onze intensieve veehouderij heeft dit wel als onaangename neveneffect dat de prijzen van het veevoeder ook gestegen zijn.

Wat de leefmilieuproblematiek betreft kan niemand ontkennen dat de land- en tuinbouwsector de afgelopen jaren ernstige inspanningen geleverd heeft en nog levert en resultaat begint te boeken. De land- en tuinbouwsector heeft, zowel op beleidsvlak als binnen de Vlaamse samenleving, opnieuw een duurzame plaats verworven. Bij het bespreken van deze begrotingscontrole wenst de minister-president daarom stil te staan bij de drie aspecten van een duurzame ontwikkeling: het economische, het ecologische en het sociale.

1.1. Economisch maatregelen

Vastleggingsmachtiging VLIF

Wat de economische maatregelen betreft, is het

Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF) het cruciale instrument. In 2006 werden bij het VLIF niet minder dan 5250 dossiers voor investeringssteun ingediend. In 2003 ging het om 3677 dossiers. Dit betekent over een periode van drie jaar een stijging van meer dan 40%. Volgens de eerste gegevens blijkt ook in 2007 deze trend aan te houden.

Om deze toevloed aan dossiers binnen het VLIF op te vangen werd bij de initiële begroting 2007 een decreetsbepaling opgenomen waardoor 10,5 miljoen euro extra vastleggingen kunnen gerealiseerd worden door het schrappen van niet meer te betalen encours uit het verleden. Daarnaast wordt nu bij de begrotingscontrole voorgesteld om nogmaals 2,365 miljoen euro extra te voorzien voor de vastleggingsmachtiging van het VLIF (programma 54.9, basisallocatie 99.31). Gezien de trend van het hoog aantal ingediende dossiers zich doorzet in 2007 zal in 2008 wellicht nogmaals een verhoging moeten worden gevraagd om de nodige vastleggingen te kunnen nemen.

Het gros van de investeringen die het VLIF momenteel financiert, hebben te maken met milieu of energie. Dit is onder meer het gevolg van de aanpassing van de regelgeving medio 2006. Het is belangrijk deze bijdrage van de land- en tuinbouwsector aan de verduurzaming van de Vlaamse economie te onderstrepen. Bij wijze van spreken zou men kunnen spreken van het 'Vlaams landbouwmilieu- en energieinvesteringsfonds'.

Met de administratie wordt op dit moment bekeken op welke manier we de toevloed aan dossiers met het beschikbare personeel zo snel mogelijk kunnen blijven afhandelen.

Dotatie aan het VLIF

De momenteel aan het VLIF toegewezen dotatie is voldoende om de uitbetaling te realiseren van de dossiers uit het verleden. Er worden dan ook geen extra middelen gevraagd tijdens deze begrotingscontrole. Er is de eerste maanden van 2007 wel een technische vertraging geweest bij de uitbetaling van de vestigingsdossiers omwille van een gewijzigd Europees cofinancieringspercentage en de overgang van PDPO I naar PDPO II (Programmeringsdocument voor Plattelandsontwikkeling). Momenteel krijgen de betrokkenen hun geld evenwel doorgestort.

1.2. Ecologisch maatregelen

Spoelwatertanks

Zoals reeds gesteld worden heel wat van de midde-

len die in het Vlaams landbouwbeleid worden ingezet, aangewend voor leefmilieu- of energiemaatregelen. De maatregel inzake spoelwatertanks, die tijdens de landbouwbeurs Agriflanders 2007 werd voorgesteld, is er daar zo een van. Via de voorliggende begrotingscontrole wordt een bedrag gevraagd van 187.000 euro voor een maatregel ter stimulering van spoelwatertanks (programma 54.10, basisallocatie 41.43: Dotatie aan het Eigen Vermogen ILVO in het kader van het onderzoek en de ontwikkeling naar meer duurzame landbouwsystemen).

Hoewel de toestand in Vlaanderen de afgelopen jaren reeds sterk is verbeterd, blijft de vervuiling van het oppervlaktewater door gewasbestrijdingsmiddelen een aandachtspunt. De oorzaak van de problemen ligt bij puntvervuiling. In de landbouw wordt de puntvervuiling vooral veroorzaakt op het ogenblik van het vullen en voornamelijk bij het reinigen van de spuittoestellen. Deze puntvervuiling kan men tegengaan door de restvloeistof verdund op het veld te verspuiten en het spuittoestel te velde te reinigen. Hiervoor moeten spuittoestellen voorzien zijn van een spoelwatertank. Het moet mogelijk zijn om binnen een relatief korte tijdspanne zoveel mogelijk spuittoestellen uit te rusten met een spoelwatertank. Dit zal ongetwijfeld resulteren in minder puntvervuiling en bijgevolg minder vervuiling van het oppervlaktewater.

Om dit te bereiken is de volgende maatregel uitgewerkt: wanneer men zich aanbiedt op de driejaarlijkse verplichte keuring van spuittoestellen moeten geen keuringskosten worden betaald wanneer het spuittoestel voorzien is van een spoelwatertank. Het is een administratief zeer eenvoudige maatregel die geen extra kosten noch personeel vergt om hem te operationaliseren. Voor de houder van het spuittoestel betekent de vrijstelling van de keuringskosten een financiële tegemoetkoming van gemiddeld 106 euro, afhankelijk van de grootte van het spuittoestel. Deze maatregel wordt begeleid door een intense voorlichtings- en demonstratiecampagne door de afdeling Duurzame Landbouwonwikkeling in nauwe samenwerking met de constructeurs van spuittoestellen en de producenten van gewasbeschermingsmiddelen.

Agromilieumaatregelen

Een andere milieumaatregel zijn de agromilieumaatregelen. Voor de uitbetaling van de agromilieumaatregelen (mechanische onkruidbestrijding, groenbedekking, maatregel eiwithoudende gewassen enzovoort) wordt een extra bedrag aan ordonnanceringskrediet gevraagd van 1 miljoen euro (programma 54.9, basisallocatie 51.01: Ondersteuning met betrekking tot het toepassen van milieuvriendelijke landbouwproductiemethoden en bedrijfsbegeleiding (EU-cofinanciering)).

Naar een nieuw actieplan biolandbouw

Na enkele jaren van significante achteruitgang, stagneert momenteel de groei in de biologische land- en tuinbouw in Vlaanderen. En dit ondanks de aanzienlijke steun die de Vlaamse overheid aan de biosector verleent. De minister-president kan hierover niet volledig tevreden zijn, vooral omdat de biologische productie in de ons omringende landen succesvol is. De vraag in Vlaanderen naar bioproducten stijgt wel aanzienlijk, maar omwille van allerlei redenen gaan de distributeurs zich echter bevoorraden in andere landen.

Bovendien is de biologische land- en tuinbouw nog steeds een pionier bij de evolutie naar een meer duurzame land- en tuinbouw. Daarom werd er een proces opgestart om het huidige actieplan fundamenteel bij te sturen en aan te passen om zo de biologische land- en tuinbouw nieuwe impulsen te geven en een zichtbare omzetgroei te realiseren.

Bedoeling is dat aan het uitschrijven van een nieuw actieplan een grondige bevraging en discussie voorafgaat met alle stakeholders die betrokken zijn bij de biolandbouw in Vlaanderen. Het proces wordt weldra opgestart en aangekondigd tijdens de Week van de biologische landbouw begin juni. Het is de bedoeling om tot een nieuw slagkrachtig en goed onderbouwd actieplan te komen tegen de volgende Week van de biolandbouw in 2008.

Tegemoetkoming in de controlekosten in de biolandbouw

Dit jaar wordt opnieuw een extra maatregel in uitvoering van het lopende actieplan biolandbouw operationeel, met name de vergoeding van de controlekosten. Vlaanderen legt, wat de biologische productiemethode betreft, reeds verscheidene jaren een aantal extra voorwaarden op bovenop wat al genormeerd is in de Europese regelgeving. Het betreft vooral extra controles die de geloofwaardigheid van de sector moeten ten goede komen maar die ook extra kosten met zich meebrengen. Om enerzijds de kwaliteitsgaranties te behouden, maar anderzijds de Vlaamse biologische marktdeelnemers niet langer de meerkost te laten dragen, heeft de minister-president in uitvoering van het huidige Actieplan Biologische Landbouw beslist om een subsidie toe te kennen aan alle marktdeelnemers die het voorwerp uitmaken van deze extra voorwaarden die worden opgelegd.

De subsidie houdt een korting in op de factuur van alle producenten, bereiders en invoerders die voor 2 januari 2007 hun kennisgeving hebben ingediend bij een erkende controleorganisatie. De korting bedraagt 135 euro voor een producent, 319 euro voor een bereider en 319 euro voor een importeur en is maxi-

maal even hoog als de door de marktdeelnemer te betalen controlekost.

1.3. Sociale maatregelen

Wat de sociale maatregelen betreft vestigt de minister-president de aandacht op de vzw Boeren op een Kruispunt. Bedoeling is om land- en tuinbouwersgezinnen die, hetzij om welke redenen ook, de snelle evolutie in de sector niet kunnen volgen, en met betrekking tot hun bedrijf cruciale beslissingen moeten nemen, te begeleiden en hen op weg te helpen naar een nieuwe, soms andere toekomst.

Momenteel zijn er reeds twee begeleiders actief in de vzw. Hoewel er momenteel volop gewerkt wordt aan de bekendmaking van het initiatief zowel bij de sector zelf als bij de ruime groep bedrijfsbegeleiders, worden de eerste oproepen al concreet beantwoord. Pas na de zomer kan een eerste evaluatie gemaakt worden, maar inmiddels werd reeds op 48 concrete oproepen ingegaan.

In de begroting is voor de werking een bedrag van 300.000 euro voorzien (programma 54.10, basisallocatie 33.04) gereserveerd. CERA stelt 125.000 euro per jaar ter beschikking gedurende drie jaar. De beroepsorganisaties stellen, op vraag van de begeleiders uit Boeren op een Kruispunt, gratis hun deskundige begeleiding ter beschikking. De vzw heeft ook een samenwerkingsovereenkomst gesloten met Agricall waardoor de kennis en ervaring die in dat project opgebouwd is stelselmatig overgenomen kan worden door Boeren op een Kruispunt.

1.4. Goed bestuur

Naast de drie elementen van een duurzaam landbouwbeleid wenst de minister-president tot slot in te gaan op iets wat van wezenlijk belang is voor een goed werkende overheid, namelijk goed bestuur in de landbouwsector.

Voor een goede dienstverlening aan de sector en om een oordeelkundig beleid te kunnen voeren op Vlaams en internationaal niveau is een administratie die goed gestructureerd is en over voldoende adequate instrumenten beschikt om haar taak naar behoren in te vullen, onontbeerlijk. Daarom vraagt de minister-president tijdens deze begrotingscontrole aan het Vlaams Parlement om een belangrijke hoeveelheid extra budgettaire middelen vrij te maken voor het agentschap Landbouw en Visserij.

De landbouwadministratie verdient in elk geval een pluim voor de manier waarop de voorbije maanden een aantal moeilijke opdrachten tot een goed einde

werden gebracht: de MTR-hervorming, de invoering van een e-loket en de eenmalige perceelregistratie (EPR). Deze prestaties verdienen bewondering omdat ze gelijktijdig plaats hadden met de implementatieperiode van de BBB-herstructurering van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, een verhuis van de diensten naar het nieuwe Ellipsgebouw in de kantorenwijk aan het Brusselse Noordstation en de invoering van het systeem 'anders werken'.

De extra middelen zijn in hoofdzaak bedoeld om het Geïntegreerd Beheers- en Controlesysteem (GBCS-systeem), dat de spil is in het beheer van het inkomensbeleid in land- en tuinbouw, te versterken. Het GBCS-systeem zorgt voor de verwerking, controle en uitbetaling van de inkomenssteun aan de Vlaamse land- en tuinbouwers. Ook de steunverlening in het kader van het Programmeringsdocument voor Platte-landsontwikkeling verloopt via dit systeem.

Vermits het gros van de middelen die transiteren via dit systeem afkomstig zijn van de EU, stelt de Europese Commissie zeer strenge eisen aan de kwaliteit en performantie van dit systeem. Wanneer de Europese regels niet correct worden nageleefd, kan dit aanleiding geven tot serieuze boetes.

De Europese Commissie heeft onlangs nog kennis gegeven van het feit dat er 285,3 miljoen euro wordt teruggevorderd van een aantal lidstaten, onder andere omdat de controlesystemen voor de uitbetaling van landbouwwuitgaven ontoereikend waren, of dat bijvoorbeeld de inkomenssteun niet tijdig kan betaald worden. Voorbeelden van terug te vorderen bedragen: Spanje 82,8 miljoen euro, Verenigd Koninkrijk 53,8 miljoen euro, Nederland 26,7 miljoen euro enzovoort. Vlaanderen heeft geen terugbetalingen moeten doen, onder meer dank zij de inspanningen die jaar na jaar door de administratie worden geleverd om het GBCS-systeem goed te laten functioneren.

In totaal worden 1,65 miljoen euro extra middelen voorzien voor de versterking van het GBCS (programma 54.9, basisallocaties 12.03, 12.06 en 74.05). Bovendien kunnen in de toekomst ook de beschikbare middelen van het nieuwe opgerichte Fonds Gemeenschappelijk Landbouwbeleid aangewend worden voor de optimalisering van het, bij het GBCS aanleunende, Vlaams Betaalorgaan (programma 54.9, basisallocaties 16.02 van de middelenbegroting en 01.91 van de uitgavenbegroting).

2. Bespreking

De heer *Jos De Meyer* sluit zich aan bij de woorden van lof van de minister-president voor de administratie. Hij verwijst naar de gedachtewisseling die op

17 april 2007 plaats had over de stand van zaken van de implementatie van de Mid Term Review (MTR) en het systeem van de eenmalige perceelsregistratie. Het belangrijkste kenmerk van de voorliggende aanpassing van de begroting 2007 is de continuïteit. Ze kan samengevat worden in de krachtlijn “meer duurzaamheid voor land- en tuinbouw, en dit op zowel op economisch, ecologisch als op sociaal vlak”. Hij bedankt de minister-president en zijn kabinet.

De heer *Frans Wymeersch* wijst op de beperkte aanwezigheid van de leden van de meerderheid. De Vlaams Belangfractie zal zich bij de stemming onthouden. De spreker is voorstander van een verdere overheveling van een aantal landbouwbevoegdheden naar het Vlaamse niveau. Hij denkt daarbij onder meer aan de voedselcontrole die nu nog bij het FAVV berust. Zo kunnen er meer homogene bevoegdheidspakketten ontstaan.

Antwoord van de minister-president

De *minister-president* neemt akte van het standpunt van de heer Wymeersch. Hij wijst op de problemen in verband met de heffing die door het FAVV wordt opgelegd aan land- en tuinbouwers en zelfs de siertelers. Voorlopig moet dit debat op federaal niveau worden gevoerd. Hij rekent daarbij op een dosis gezond verstand en een grotere financiering uit algemene middelen voor zaken die toch van algemeen belang zijn.

3. Indicatieve stemming

Het aan de commissie toegewezen gedeelte van het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2007, deel Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid (bevoegdheden van minister-president Yves Leterme) wordt in een indicatieve stemming aangenomen met 3 stemmen bij 2 onthoudingen.

De verslaggever,

Stefaan SINTOBIN

De voorzitter,

Jos DE MEYER
